

Poll ongecontracteerd werken

Inleiding

In het bestuurlijk akkoord ggz 2019-2022 staat dat partijen contracteren binnen de ggz stimuleren (hoofdstuk 5.2). De visie om dit te bereiken, is sinds kort veranderd, zodat de daadwerkelijke redenen hiervoor nu explicieter kern van de oplossing worden. Daar waar in eerste instantie de weg ingeslagen werd om ongecontracteerd werkenden te straffen, dan wel weg te zetten als onbekwame en inefficiënte zorgverleners, is het besef doorgedrongen dat deze toon – naast niet bewezen – ook verhogen van de contracteergraad tegen werkt. Op dit moment is de focus eerder om ongecontracteerd werkenden te enthousiasmeren om wel (weer) contracten te gaan sluiten met zorgverzekeraars. Een goede ontwikkeling, omdat er gegronde redenen kunnen zijn waarom professionals ongecontracteerd werken. Het is goed om deze redenen objectief te bezien en mee te nemen in het vinden van oplossingen om de contracteergraad te verhogen.

De NVGzP heeft op basis van deze verandering van paradigma aangegeven bereid te zijn om aan haar vrijgevestigde leden navraag te doen of zij gecontracteerd en/of ongecontracteerd werken en wat hiervoor redenen zijn.

Poll

De NVGzP heeft onder vrijgevestigde leden een poll uitgezet rond contractering. Ook professionals van andere, gerelateerde beroepsverenigingen en/of wetenschappelijke verenigingen zijn geattendeerd op de poll en hebben de gelegenheid gekregen te reageren op de poll.

Inhoud poll

Er is bewust gekozen om de poll algemeen te houden en open vragen te stellen. Daarnaast zijn alle reacties anoniem geadministreerd en verwerkt. Op deze manier hebben reactanten alle veiligheid en ruimte om hun reactie te geven. In de poll zijn de volgende vragen gesteld:

1. Heb je contracten met zorgverzekeraars?
  - Ja
  - Nee
  - Deels
2. Indien ja, wat zijn voor jou redenen om contracten af te sluiten met zorgverzekeraars?
3. Indien nee, wat zijn voor jou redenen om geen contracten af te sluiten met zorgverzekeraars?
4. Indien deels; wat zijn voor jou redenen om wel of geen contracten af te sluiten met zorgverzekeraars
5. Opmerkingen

De poll is enerzijds direct verspreid onder de vrijgevestigde leden van de NVGzP (via Google formulieren), anderzijds via P3NL aangeboden aan al haar leden. Een aantal van deze leden heeft deze poll ook gedeeld met haar leden.

Bij de uitwerking van de poll zijn alle redenen meegenomen. Zodoende kunnen individuele respondenten meerdere, verschillende redenen hebben genoemd, wat de reden is dat ze wel, deels of geen contracten hebben met zorgverzekeraars. Al deze redenen zijn verwerkt, waarbij uiteraard een individu maar eenmalig is meegenomen in een bepaalde reden, ook al heeft deze professional dit in de poll meerdere malen aangegeven.

Resultaten

Hieronder staat een beknopte beschrijving van de uitkomsten van de poll. De poll is als bijlage toegevoegd aan deze notitie.

Respondenten lid van meerdere verenigingen

Op de poll zijn 329 reacties gekomen. Op de vraag van welke beroepsvereniging en/of wetenschappelijke vereniging respondenten lid zijn, valt op te maken dat veel respondenten lid zijn van meerdere verenigingen (zie tabel 1).

Tabel 1. Lidmaatschap respondenten van beroeps- en/of wetenschappelijke verenigingen.

Beroepsvereniging:	Aantal	Percentage:
NVGzP	209	63,5%
NIP	99	41,4%
VGcT	87	26,4%
LVVP	85	25,8%
VEN	65	19,8%
Geen reactie ¹	37	11,2%
NVP	30	9,1%
Overig	25	7,6%
NVO	9	2,7%

N=329

¹ Respondenten die niet hebben aangegeven of en zo ja, bij welke verenigingen zij zijn aangesloten

Meeste reacties van professionals die ongecontracteerd werken

Uit tabel 2 valt op te maken dat de meeste respondenten van de poll ongecontracteerd werken. Het feit dat ook een gedeelte wel of deels gecontracteerd is, maakt het mogelijk ook deze redenen uit te vragen en mee te nemen.

Tabel 2. Reacties op de vraag: 'Heb je contracten met zorgverzekeraars?'.

Antwoord:	Aantal	Percentage:
ja	63	19,1%
nee	174	52,9%
deels	92	28,0%

N=329

Inhoudelijke redenen gedeeltelijk gecontracteerden

De respondenten die hebben aangegeven gedeeltelijk contracten te hebben afgesloten met zorgverzekeraars, zijn genoemd in tabel 3. Hierbij is onderscheid gemaakt van professionals die daarbij zijn uitgegaan van de (belangen van de) patiënt, de zorgverzekeraar of van eigen afwegingen. De inhoudelijke redenen van deze groep zijn gesplitst naar redenen om wel contracten te hebben en redenen om dit niet te hebben. De redenen die genoemd zijn om gedeeltelijk wel contracten te hebben met zorgverzekeraar zijn meegenomen in de redenen van de groep professionals met contract(en), zie tabel 4. De inhoudelijke redenen van de groep gedeeltelijk gecontracteerden om geen contracten af te sluiten, zijn meegenomen in de aantallen en percentages van de groep die geen contracten heeft afgesloten (tabel 5). Ook hier zijn de aantallen en percentages op aangepast.

Tabel 3. Aantal professionals die gedeeltelijk contracten hebben afgesloten. De redenen zijn gesplitst op basis van het paradigma waarom professionals wel of niet met bepaalde verzekeraars een contract hebben afgesloten. De inhoudelijke redenen zijn opgenomen in tabel 4 (groep 'rekening houden met patiënt') en tabel 5 (beide andere groepen). Uitleg hiervan is te vinden in bovenstaande tekst. N=92

Reden:	aantal	percentage
rekening houden met patiënt	30	32,6%
Oorzaak ligt bij zorgverzekeraar	40	43,5%
Eigen afweging	22	23,9%

Inhoudelijke redenen wel gecontracteerd werken

In tabel 4 zijn de redenen aangegeven die professionals hebben om wel contracten af te sluiten met zorgverzekeraars. Uit de tabel valt op te maken dat met name eigen financiële zekerheid, dan wel financiële zekerheid voor de patiënt een belangrijke reden is om wel gecontracteerd te werken. Ook het gemak wat gecontracteerd werken geeft in de afhandeling van facturen, is een veel genoemde reden. Naast financiële redenen geven respondenten ook inhoudelijke argumenten om contracten af te sluiten, alhoewel deze minder worden genoemd.

Tabel 4. Redenen van professionals om wel contracten af te sluiten. N=93

Reden:	aantal	Percentage:
Voor patiënt makkelijker	49	52,7%
Financieel aantrekkelijker patiënt	47	50,5%
Financiële zekerheid professional	38	40,9%
financiering is gemakkelijk	26	28,0%
voorwaarden (geen budgetplafond, redelijk tarief)	13	14,0%
Potentieel klantenbestand groter	9	9,7%
goede tarieven	7	7,5%
prettige samenwerking met patiënt	5	5,4%
weinig administratieve lasten	5	5,4%
klantvriendelijkheid, respectvol, overleg mogelijk	4	4,3%

Inhoudelijke redenen geen contracten af te sluiten

Tabel 5 laat de redenen zien die professionals hebben om geen contracten af te sluiten met zorgverzekeraars. Het gaat hierbij om professionals die helemaal geen contracten hebben met zorgverzekeraars, dan wel professionals die dit gedeeltelijk hebben. Bij deze laatste groep zijn alleen de redenen genoemd die maken dat ze met bepaalde zorgverzekeraars geen contract hebben afgesloten.

Belangrijkste reden is dat veel professionals aangeven dat zorgverzekeraars stelselmatig een lager tarief hanteren dan het tarief van de Nza. Daarnaast zijn veel professionals niet te spreken over het lage omzetplafond en bijbehorend daaraan de onmogelijkheid om, gedurende het jaar, een verhoging van het omzetplafond te krijgen. De top-3 wordt afgesloten met de reden dat veel professionals de extra eisen die gesteld worden door de zorgverzekeraars onwenselijk, dan wel onhaalbaar, vinden. Voorbeelden van deze eisen zijn bijvoorbeeld de productmix, de eisen aan theoretische onderverdeling van geleverde prestaties en de doorleverplicht.

Naast de vele redenen die professionals aangeven om zelf geen contract(en) af te sluiten met zorgverzekeraars, geeft 17,8% van de respondenten aan wel graag een contract te hebben, maar dat dit door zorgverzekeraars zelf niet wordt gegeven. Vaak gaat het hierbij niet om inhoudelijke redenen, maar om al gecontracteerde regionale capaciteit of onvoldoende grootte van de organisatie.

Tabel 5. Redenen van professionals om geen contracten te hebben. N=236

Reden:	aantal:	Percentage:
Verminderd (Nza-)tarief	103	43,6%
Omzetplafond	79	33,5%
Onredelijke eisen contract	75	23,0%
Administratieve lasten	64	27,1%
Zorgverzekeraar bemoeit zich met inhoud	50	21,2%
Geen contract aangeboden/wel contract aangevraagd, maar geweigerd door verzekeraar	42	17,8%
Te veel werk contract(en) te krijgen	35	14,8%
Geen onderhandelruimte	32	13,6%
Privacy patient onvoldoende gewaarborgd	31	13,1%
Controledrift verzekeraar	30	12,7%
Verschillende inkoopvoorwaarden zorgverzekeraars	30	12,7%
Vrijheid/therapeutische visie staat voorop	29	12,3%
(Criteria) terugvordering	24	10,1%
Wantrouwen verzekeraars	8	3,4%

Aanvullende opmerkingen

Naast de inhoudelijke vragen en de vele opmerkingen en verduidelijking die respondenten hierop gaven, hebben een aantal respondenten daarnaast nog aanvullende opmerkingen gegeven. In tabel 6 worden de meest genoemde opmerkingen gepresenteerd.

Belangrijkste opmerking is dat verschillende respondenten zich afvragen op basis van welke informatie of bronnen zorgverzekeraars beweren dat professionals die ongecontracteerd werken minder efficiënt, vakbekwaam of doelmatig werken. Velen hebben hierbij de ervaring dat patiënten juist erg tevreden zijn met het aanbod. Daarbij gaat het hierbij om BIG-geregistreerde professionals die op basis van hun deskundigheid en bekwaamheid wellicht zelfs beter scoren op deze punten in vergelijking met professionals in loondienst.

Daarnaast vinden een aantal professionals dat het zo niet langer kan en sporen zij aan op breed protest, ook van de beroepsverenigingen.

Tabel 6. Aanvullende opmerkingen respondenten. N=329

Aanvulling:	Aantal:	Percentage:
Ongecontracteerd werken gelijk aan mindere kwaliteit behandeling klopt niet	20	6,1%
Macht zorgverzekeraars onwenselijk	18	5,5%
Wel contract, maar oneens met voorwaarden	14	4,3%
Maat is vol	13	4,0%
Beroepsverenigingen moeten in actie komen	11	3,3%
Ongecontracteerd werken moet mogelijk blijven	9	2,7%
Ongecontracteerd werken krijgt goede klantwaardering	6	2,5%